

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:
Szegedi-utca 1. szám.
Telefonszám 162.
Megjelenik
hétféltől kivételével a kora
reggeli órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben, házhoz hordva:

Félévre 18 korona.

Egy óra 3 korona.

Vidéken:

Félévre 18 korona.

Egy óra 3 korona.

Szerkesztésért felelős: Dr. DÓZSA IMRE

Kiadótulajdonos: KOVÁCS SANDOR.

Elérkezett már

az ideje annak, hogy a fejedelmek számbavegyék a hadihelyzetet. Négy évig mindig azt hittük, hogy tetőfokán a küzdelem, hogy nem nőhet nagyobbra a világegés és minden év újabb és újabb eseményeket hozott, melyek bebizonyították, hogy lehetséges a lehetetlen, hogy az emberirtásnak, a világfelfordulásnak vannak még újabb el sem képzelt fokozatai. De most, a multakon is okulva, higgadt tárgyilagossággal szemlélve mindazt, ami történik és ami még csak kibontakozóban még csak konturokat mutat, el kell hogy ismerjük, hogy az emberiség emegyászos szerencsétlenségének eljutottunk a zenitjére.

Nyugaton négy világrész tódul a német seregek ellen, hiszen tudjuk a hivatalos jelentésekből, hogy amerikai, ausztráliai, afrikai és angol, francia hadosztyúk intéznek brusszilovi rohamokat a német állásokra. Keleten az indiai népei és a többi világ részegítő seregei vetítik az újra éledő, de az eddiginél sokkalta nagyobb arányú keleti front körvonalait. Délről a Balkán félszigeten feltörekvő antant hadak lesik harcra riadásuk visszhangját a megbékélt Romániából és Ukrajnából, délnyugaton pedig ép most indult rohamra újból a piavei sikertől részeg olasz sereg. Ez a hadihelyzet, amikor a központi hatalmak uralkodói tanácskozásra gyűlnek.

A hadihelyzet latolgatása és intézésében a nagyhadszámú és a döntő szó és kislélekűség volna pesszimista érzéseknek átengedni magunkat azért, mert a mi piavei vereségünk után a németeknek is meg kellett tudniok, hogy forgandó a hadiszerencse kereke. Az antant vezérférfiai és sajtója sem jósolja a háboru számukra győzelmes és gyors végét, ellenkezőleg súlyos áldozatokat emleget, német ellen-offenzívától tart, annál kevésbé kell tehát nekünk csüggednünk, kik ismerjük erőinket és tudjuk, hogy bennünket katonailag legyőzni lehetetlen.

Ámde, ha a győzelem egyik harcoló félhez sem futott közel, ha a mi eddigi példátlan sikereinket ellensúlyozni bírja az ellenünk esküdt egész világ

egyre áradó tömege, azt hisszük mindkét oldalon nő a belátás, hogyha bármennyivel szaporítják is az áldozatok számát, az eredmény nem más, mint remi, ezen

az alapon pedig már ma, újabb emberhekatombák nélkül is elkezdhetik működésüket a béke eszkábálói, a diplomaták.

Az olaszok átakartak jönni a Piaven.

Szétmorzszoltuk őket.

A vezérkar jelzése.

Mervesánál olasz felderítő osztagok megkísérelték, hogy a Piave keleti partján megvessék lábukat. Szétmorzszoltuk őket. Egyébként sok helyen tűzérési tevékenység.

Albániában nem volt különösebb esemény.

A vezérkar főnöke.

A franciák új nagy offenzívája.

Az első nap áttörési kísérlete nem sikerült.

Az Oise és az Aisne között, tehát a Compiègne—Soissons-vonal fölött megkezdődött az entente új nagy offenzívája. A tegnapi esti német jelentés, amely erről először ad hírt, már határozottan áttörő kísérletnek mondja az új támadást, de mindjárt hozzát teszi, hogy az ellenség első rohamát „harcállásainkban megállítottuk“.

Az új támadást a 10. francia hadsereg kezdte, ugyanakkor a Magin tábornoknak a vezetése alatt, a ki már a legutóbbi marnei csatában is tevékeny részt vett. Az első Reuter-jelentés szerint a franciák 10 mérföldes fronton maximálisan két mérföldnyire nyomultak előre az első csatánapon. Ez természetesen még korántsem jelent frontáttörést, hiszen a német védekezés rendszere az utóbbi harcokban mindig az volt, hogy a tankokkal támogatott első rohamok elöl néhány kilométerre visszahúzódtak. Az offenzíva eredményéről azonban még korai volna ítéletet mondani. Nyilvánvaló, hogy az entente eddig példátlan erővel forszírozza a németek visszahúzását. Az új támadás helye is arra vall, hogy még rendkívül heves harcok következnek. Az amiens—reimsi front rész közepén támadtak és nyilván La Fère irányában akarnak áttörni. A csata első napja döntő eredményt nem hozott.

A németek bevonulni készülnek Pétervárra.

Elmennek a Vologda—Murman vasútig.

A Secolo stockholmi tudósítója jelenti: Itt az a benyomás, hogy Németország sorsára bizza az orosz kormányt, mert a keleti front feltámadására számítanak és minthogy a németek nincsenek abban a helyzetben, hogy nagy csapatmégeket szállítsanak át, védelmi vonalukat a pétervár—sztankai vasútvonalra és a Vologda—Murman vasúti csomópontokra akarják támasztani. Ez a vonal könnyen védelmezhető.

Hiteles információk szerint a németek a legközelebbi napokban megszállják Pétervárt. Három hét óta megszakadtak a pénzügyi összeköttetések Németországgal. Ez azt bizonyítja, hogy a németek nem tartják életképesnek Lenin kormányát. Pétervárott és Moszkvában nagy a levertség, mindenütt pánik, ujságok nincsenek.

A finnek hadi vasutat építenek az északi határig.

Varangár mellett a határon, tehát az orosz Lappföldön több ezer finn a legutóbbi napokban vasúti vonalat kezdett építeni, hogy előkészítse a délről érkező csapatok szállítását, hogy így még a fagy beállta előtt fönn északon minden készen álljon az esetleges háborúra.

Az aalandiak menekülése Svédországba egyre tart és sokan érkeznek olyanok is, a kik még nem is katonakötelesek. Marienhamban 231 katonaköteles közül csak 29 jelentkezett, a kik közül tizenegyet vettek be, tizenhatot a tartalékba utaltak és kettőt alkalmatlannak találtak.

LEGÚJABB.

(A „M. F. U.“ éjjel érkezett telefonjelentései.)

Elsülyesztettünk egy francia csapatszallító hajót. — A franciák nagy áttörési csatájának kritikája. — Menyi amerikai katona harcol Európában? — Béketüntetés a francia kamarában. — A békülékeny Amerika. — Sok a bankó Ausztriában. — Az angolok a Murman parton visszavonulnak.

A M. T. S. jelenti Berlinből: „Dubesti“ elsülyesztett francia páncélos cirkáló hajót egyik buvárhajónk megsemmisítette az Atlanti-óceánon, mikor a cirkáló erős segélycsapatokat szállított Amerikából Franciaországba.

Zürich. A Compiègne és Soisson között megindult frontáttörést, mint a Havas-ügynökség jelenti, a legutóbbi mernei harcokból ismert Mangius tábornok vezette. A svájci lapok az új csatáról megállapítják, hogy bár a franciáknak sikerült pillanatnyi sikereket elérni, nem jelenti a németek vereségét. A franciáknak 1 kilométer szélességben és maximálisan 2 kilométer mélységben történt előnyomulásuk. A kritikusok nem osztják a francia lapok azon véleményét, hogy Fochnak most sikerült a döntést kiroszakolni és ezzel a háborút még a tél előtt befejeznie.

Berlin. Újabb megállapítások szerint eddig 1,200.000 amerikai katona szállott partra.

Simbirk elfoglalásán után a vörös gárda 300 cseh foglyot felakasztott, hogy a csehek által elkövetett szörnyetteket megbosszulja.

A francia szocialisták a kamara szeptember 8-án tartandó ülésén nagy arányú békemánifesztációra készülnek.

Newyorkból jelentik: A kongresszus határozatot hozott, mely szerint felkéri Wilson, hogy az ellenséges államok békeajánlatait, mielőtt azokra végleges választ adna, véleményezés végett terjessze a kongresszus elé.

a szénhiány miatt nem dolgozhatta fel répakészletének jelentékeny részét finomítvánnyá, vagy kristály-cukorrá, hanem csak nyers cukorrá, így nyers cukrot állíthatott elő. Erre való tekintettel a finomított készletek kifogyása miatt került sor a nyers cukor forgalomba hozatalára. A nyers cukor azonban — mint értesülünk — csak október közepéig lesz forgalomban.

Szigorúan büntetik a katonai csempészeket. A polgári hatóságok megállapításai szerint a csempészet igen gyakran katonai személyek ázik, akik ellen a polgári hatóságok közgei legtöbbször teljesen tehetetlenek. Ezt a körülményt kihasználva, a polgári lakosság a meg nem engedett élelmiszerforgalomban nagy távolságokra való szállításra, mint a nagyobb városok pályaudvarain, — ahol a forgalom ellenőrzésére katonai őrcik vannak felállítva, — podgyász elvitelére sokszor katonai személyeket használ fel. Habár a kerületi parancsnokságok szigorúan is büntetik ezeket a csempészeket, a honvédelmi miniszter mégis szükségesnek tartotta, hogy az összes alárendelt csapatokat, intézeteket stb. nyomatékosan figyelmeztesse arra, hogy ne csak azokat a személyeket büntessék meg, akik a csempészségben közvetlenül részesek, hanem azokat is vonják felelősségre, akik a csempészetet elősegítik.

Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek: Páger Ferenc Csávás Juliannával. Elhaltak: Iritz Sámuel 60 éves, Özv. Engel Ignácné Leipnik Emilia 78 éves.

Halálos gyermekszerecsétlenség Földeákon.

Egy osztrák fiúcska halálos katasztrófája. — Agyonmárták a sertések.

Halálos végű gyermekkatasztrófa történt tegnap délelőtt Földeák közepén. Az áldozat egy osztrák vendégfiúcska, aki a boldog nyaralás reményében jött Magyarországra, ahol korai halálát lelte. A szerencsétlen gyermek katasztrófájáért senkit sem terhel a felelősség, mert az olyan különös körülmények között történt, amelyek igazán háborzongatók s aligha gondolná valaki, hogy ilyesmi is megtörténhet. A szerencsétlenségről tudósításunk a következő:

Huber Róbert 12 éves osztrák fiúcska, Koresmáros Imre földéki gazdánál volt ellátásban. Az élénk gyermek, aki előtt a gazdálkodás teljesen új, ismeretlen valami volt, egész nap künn járt kelt a gazdaságban. Különösen a jószágok érdekelték s mindig az állatok körül forgolódott.

Tegnap is kiment a gazdasági udvarra s a sertések körül játszott. Játékból s nagy pajkosságból az egyik malac farkát ráncigálta, mire

a malac éktelenül sikoltozni kezdett.

A sikításra előrohant az anyakoca s nekiment a fiúnak s földöntötte, majd marcangolni kezdte. Letépte a fülét s agyaraival a gyermek arcát kikezdte. A kis malacok is, s a többi sertések érezve a vérszagot, neki rontottak a gyermeknek s marcangolni kezdték.

A gyermek rémes segítség kiáltására előrohantak az orosz foglyok s vasvillákkal elakarták kergetni a sertéseket, ami azonban igen nehezen ment, mert a feldühödött állatok még az erős ütlegelések dacára sem hagyták abba a szerencsétlen gyermek marcangolását.

Nagy nehezen sikerült a gyermeket rettenetes helyzetéből kiszabadítani, de ekkor már késő volt. A gyermek a szenvedett kinok s vérvesztés következtében teljesen elalélt. Ilyen állapotban hozták be a makói közkórházba, ahol ápolás alá vették a szerencsétlent. Állapota azonban oly súlyos s reménytelen, hogy aligha éri meg a reggelt.

Az esetről jelentést tettek a nyaralattási kormánybiztosnak.

SZÍNHÁZ

* A varsói citadella. — Zapolska Gabriella a jónévű lengyel írónőnek egyik kiválóan sikerült színdarabját mutatták be tegnap este a színházban. A kissé háborús ízű darab nagy sikert aratott, amiben természetesen a szereplőknek is nagy részüket van. Különösen jól sikerült alakítást mutatott be Garai és Hidvégi. A nők közül K. Pintér Irma és Kényes Margit játszottak jelentősebb szerepet. Zajos tapssal fogadta a közönség a betegsége után először fellépő Komlós Vilmost. A „Varsói citadella“ előadását ma este megismétlik, hihetőleg megint zsumfolt ház előtt.

Színházi heti műsor.

Csütörtökön páratlan bérletben: „Varsói citadella.“

Pénteken páros bérletben: „Vandergold kisasszony.“

Szombaton páratlan bérletben: „Vandergold kisasszony.“

Vasárnap délután: „Postásfiú és a huga.“

Vasárnap este bérletszünetben: „Szibill.“

* Vandergold kisasszony. Pénteken és szombaton este kerül nálunk bemutatásra a Városi Színház egyik legnagyobb sikert aratott operettje a „Vandergold kisasszony“ A kitünő operett két női főszerepet Révész Ilonka és Holdy Juci játszó, míg a többi szerepet: Pintér Irma, Kényes Margit, Rattkai Vica, Rattkai Viola, Komlós, Tibor, Kürtly és Rónai Imre kezeiben lesznek.

* Vasárnapi előadások. — Vasárnap délután a „Postásfiú és a huga“ kerül színre Komlóssal és Révész Ilonkával. — Vasárnap este bérletszünetben a gyönyörű zenéjű „Szibill“-t játsszák a címszerepben Holdy Jucival.

Szerkesztői üzenet.

Tapaszi Zsiga urnak. Beküldött cikke, mely egy trafik szétosztási rendet ajánl — egyáltalában nem szüntetné meg a jelenlegi rossz helyzetet, hanem még nagyobb visszaélésekre vezetne. Ez csak úgy volna lehetséges, ha a hatóság kezelné a cukorkönyvek mintájára, a dohánykönyvecskéket. Ámde a hatóságnak annyi a baja, hogy igazán nem kívánhatjuk, hogy még a dohányosokról is hatóságilag gondoskodjék. Javasolt módszere szerint — minden 15 éves fickónak dohányjegye lenne — s minthogy a 15 éves fickóknak több az ügyessége és talán az ideje is, az összes füstölni valókat elkaparintának előlünk s mi Tapaszi urammal együtt szívhatnánk a fogunkat. Rossz után, mindig rosszabb következik. Ne kísérletezzünk hát olyasmivel, ami már jó előre kizárja az igazságszót s csak felszínre mutatja azt. Türelemmel viseljük el a trafik visszaéléseket, hisz ezek igazán az ötödik év óta tartó világrengésnek a legkisebb kellemetlenségei.

REGENY

A patakmalom tündére.

Írta: Tölgyessy Mihály.

Minden jog fenntartva.

János termetes alakja rögtön megjelent s igen nagy kedvet mutatott Elemér fenyegetésének végrehajtására.

Dinnyés látván, hogy ennek a fele sem tréfa. morogva eltávozott.

14. fejezet.

Egy sötét tett.

Dinnyés nagy dühösen futott Etelkához, ki a közelben lappangott s elpanaszolta a rajta esett csufoságot.

Etelka felháborodva vette ezt tudomásul és szitkozódó szavakra fakadt fivére ellen.

— Vissza kell mennie! mondá aztán. Önnek ott kell lennie, hogy tudjon mindent, ami ott történik.

— De nem engedi Elemér!

— Mégis vissza kell mennie! Irgon levelet anyámnak s abban adja elő panaszát. Oda mennék én is, de nekem még nem lehet! Elémér rögtön ott hagyná anyámat — őt pedig még most oda kell kötni.

Dinnyés csakugyan visszatért a magános házikóhoz, melyben Lorántffyné lakott. Az orvost éppen előkaptá s elpanaszolta baját, fel-

kérvén őt, hogy ezt a méltóságos asszonynyal is közölje.

Lorántffyné rögtön felszólalt Dinnyés érdekében:

— Ugyan, ugyan, fiam! Hát így bánasz te hiveddel?

— Nem hü ember az, aki vesztegetési kísérleteket foglalkozik. Dinnyés hitvány ember! Avagy talán te bíztad meg, hogy kézrekerítse a levelet, melyet nőmhöz intéztem.

Az orvos rögtön közbevetette magát.

— Az istenért, nagyságod, ne izgassa beteg édes anyját.

Elemér azonban igen fel volt indulva s folytató:

— Ezekkel az intrikákkal már torkig vagyok. Ugy látom, nőm ellen irányul itt minden. De védeni fogom őt!

Dühösen indult az ajtó felé.

— Meghalok . . . meghalok! jajgatott Lorántffyné Elemér — Etelka . . . gyermekeim!

— Az égre kérem maradjon futott az orvos Elemér után.

— Nem lehet! felelt Elemér szárazon.

(Folyt. köv.)

Nyilttér.

E rovatban közöltékért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Nyilatkozat.

Miután az a hír van elterjedve, hogy Nacsá József borjakereskedő fia követte volna el a betöréses lopást, valótlan, mert az én fiaim a harctéren vannak és azon Nacsával, aki a betörést elkövette, nem azonosak.

Makó, 1918. augusztus 21.

Nacsá József, borjakereskedő.

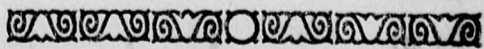
Kis Osillag-utca 5. szám alatt egy 7—8 hónapos

malac eladó.

Megtekinthető bármikor.

Hordókat

— minden nagyságban vesz — Iritz Sámuel özv. cég.

Művészlapok

érkeztek magyar felvételekben is nagy választékban

Kovács Sándor
papirkereskedésebe.

Szegedi-utca 1.

Tekintse meg a kirakatot

A verebesi és bánomi szőlőben szőlő-, gyümölcs- és pusztá-

Földek eladók.

Értekezni lehet Iritz Miksával.

Kiadó föld.

A várostól mintegy 12 kilométerre, a királyhegyesi-ut mentén, Siket Sámuel szomszédságában

ÖT KÖBLÖS FÖLD

gabona vagy kukorica alá kiadó.

Értekezhetni a „Makói Független Újság” kiadóhivatalában.

Tinták!

Mindenféle színben kis és nagyobb üvegekben. Legfinomabb

ruhajelző-tinta,

arab mézgaoldat ecsettel, szintetikon nagy tubusban, bélyegzőpárnák és festékek olcsó árban beszerezhetők

KOVÁCS SÁNDOR

papirkereskedésében, Szegedi-u. 1.

— NINCS PÁRJA a „Gavallér” nikotinmentes cigaretta hüvelynek. Kapható Kovács Sándor papirkereskedésében Szegedi utca 1 szám.

KIADÓ FÖLDEK.

Hagyma, vetemény és gabona-termelésre kiadók

IRITZ MIKSÁNÁL

Szülők figyelmébe!

Minden szülőnek érdeke, hogy gyermekét oly helyre adja tanonc-nak, hol kellő szakképzettségben részesül.

Könyvnyomdai üzemenben betűszedő-

tanoncok

felvételnek és saját felügyeletem alatt nyernek kiképzést a nyomdai ipar minden ágazatában.

Tanoncainknak a legmagasabb hetifizetést adok.

Jelentkezhetni

Kovács Sándor

könyvnyomdájában, Szegedi-utca 1.

„Gavallér” cigaretta-hüvely s papir

nikotin mentes. Kapható

Kovács Sándor

papirkereskedésében Makó, Szegedi-utca 1. (Dégi István házában.)

Hirdessen

Csanádvármegye legelterjedtebb napilapjában, a

Makói

Független Újság

hirdetési rovatában. A Makói Független Újság már a reggeli órákban Csanádmegye összes községeiben olvasható. Táviratai és telefonjelentései a háborús hírekről a legfrissebbek. — Megjelenik naponta négy-ötezer példányban.

Dacára a háboru okozta drágaságnak,

hirdetéseket

olcsó árban vesz fel a Makói Független Újság

kiadóhivatala, Szegedi-utca 1. sz.

Földbérbeadók figyelmébe!

A Makói Független Újságot Makó város és Csanádmegye hagymakertészeinek túlnyomó része olvassa s így már egyszer megjelenő hirdetés után is meg van a kívánt eredmény.

Legfinomabb levélpapírok!

Vászonutánzatú, hártya és erős csont-levélpapírok, bélelt borítékkal, nagy választékban. —

Kivánatra névnyomással. Már 10 darabnál is!

Ceruzák!

Valódi Kohinor tinta- és fekete-ceruzák, Hardtmuth és Faber 2-s és 3-s számúak. Színes ceruzák fában!

Tinták!

Legfinomabb fekete és színes tinták, mindenféle színben. Első minőségű ruhajelző tinta!

Tollak, tollszárok! Cigaretta hüvely és papír!

Képes-lapokból nagy választék.

Mindenféle papíráruk beszerezhetők

Kovács Sándor papirkereskedésében,
Szegedi-utca 1. szám.